

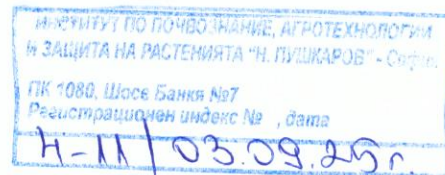

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

ИНСТИТУТ ПО ПОЧВОЗНАНИЕ, АГРОТЕХНОЛОГИИ И ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА „НИКОЛА ПУШКАРОВ“

ул. Шосе Баня 7, София 1331, ПК 1369, тел./факс.(359 2)8246141E-mail: soil@mail.bg, <http://www.issapp.org>

ДО
Г-Н МАНОЛ ГАНЕВ,
МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

СТАНОВИЩЕ

Относно: получено писмо в ИПАЗР „Н. Пушкиров с вх. №4-9/30.07.2025 година за изразяване на становище за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка на проект за Интегриран план в областта на енергетиката и климата на Република България.

УВАЖАЕМИ Г-Н ГАНЕВ,

Във връзка с получено писмо в ИПАЗР „Н. Пушкиров вх. №4-9/30.07.2025 година, предлагам следното становище:

1. На стр. 140 в документа „Задание“ е посочено:

“Ерозията е линейна и площна.

Площната е от значение за селското стопанство и няма отношение към транспортната инфраструктура.

Линейната ерозия е характерна за терени с наклон над 5-8° и засяга предимно алувиални и делувиялни отложения

Ерозията е вследствие рушителната дейност на реките, а формите които се създават са ерозионните форми.

Ерозията може да бъде дълбочинна и странична. Най-характерна форма на дълбочинната речна ерозия е речната долина. Нееднаквата твърдост на скалите е предпоставка за създаване на речното легло, в резултат на което се образуват бързеи, прагове и водопади, които са от значение при мостовото строителство.“

Като цяло абзацът звучи неточно.

Предлагам следните определения и оценки, направени от проф. Светла Русева.

„Ерозията на почвата е физично явление, свързано с отделяне и пренасяне на почвени частици чрез вятър, дъждовни и поливни води, при протичане на поредица от естествени и/или антропогенни процеси. Ерозията на почвата се проявява в различни **форми**: водна – площна (струйчеста и междуструйчеста); ровинна; ерозия при снеготопене; брегова ерозия в реки и езера; **ветрова**; **иригационна**; **следствие на дислокация и транслокация**: при почвообработки; при подравняване на терена; при

утъпкване и разравяне; *абразия*; свлачищни и наносни потоци; вътрешна ерозия, предизвикана от подземни потоци. Водната ерозия засяга:

- Земи за горско стопанско ползване;
- Земи за земеделско ползване (пасища, ниви, трайни насаждения);
- Урбанизирани територии.

Проявите на водната ерозия на почвата на територията на Република България са обусловени от природните условия (топография, климат и почви) и начина на земеползване (отглеждани земеделски култури, сеитбообъщания, почвообработки и почвозащитни мерки).

Ерозионната оценка на *релефа* на страната показва, че неговата характеристика е основна предпоставка за риск от ерозия на почвата, тъй като едва 16 % от общата територия са с наклон от 0 до 3°, докато повече от половината (55,3 %) е с наклон от 3 до 12°, а 23.9 % от площта са с наклон от 12 до 18°. Поради природните фактори, 62 % от територията на страната са с потенциален риск от ерозия на повече от 10 t/ha у, а за 43 % потенциалният риск превишава 10 t/ha у.

Основните причини за водната ерозия на почвата все още са неправилната агротехника, обезлесяването, прекомерната паша и строителните работи на наклонени територии.“

2. По отношение на въздействието на изграждането на фотоволтаични и вятърни паркове върху почвите, изразявам следното становище:

Необходимо да се вземат мерки за предотвратяване на евентуални негативни ефекти върху почвата през различни етапи на изпълнението на проектите по поставянето и експлоатацията на ФЕЦ и ВИ, както и мониторинг на почвите през периода на използването на съоръженията. При проектирането трябва да се избере локация, като се избягват чувствителни почви като черноземи и алувиални зони, като приоритет се дава на деградирани земи (бивши промишлени терени или инфраструктурни коридори). При експлоатация на ФЕЦ и ВИ положително въздействие върху почвите има озеленяването на площите, чрез засяване на треви и покривни култури под панелите, което намалява ерозията и подобрява водния режим, допринася за запазване на почвеното органично вещество и биологични свойства на почвата. Растителността трябва да е от местни, устойчиви видове, с дълбока коренова система. Агроволтаиката е практика, която е комбинацията на ФЕЦ със земеделие (пасища, зеленчуци и др.) и води до допълнително оптимизиране на използването на земята. Задължителен е и мониторинг на почвата, с периодични анализи на рН, хумусно съдържание и тежки метали. Бих препоръчала и мониторинг на биоразнообразието.

03.09.2025

Изготвил:

/доц. д-р Гергана Кунчева/

Директор:

/проф. дн Ирена Атанасова/

